

# Hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc và kinh nghiệm cho Việt Nam

17/03/2026

TS. Nguyễn Thị Phương

*Phân hiệu Học viện Hành chính và Quản trị công tại TP. Hồ Chí Minh*

(Quanlynhanuoc.vn) – Tư duy về quản trị quốc gia đã làm thay đổi cơ bản quan niệm “trị quốc” và “quản lý nhà nước” trong truyền thống lịch sử Trung Quốc. Sự thay đổi lớn nhất trong tư duy về vấn đề này đó là “đa dạng hóa các chủ thể” của quá trình quản trị quốc gia. Với mục tiêu hướng tới đáp ứng nhu cầu về xây dựng cuộc sống tốt đẹp cho nhân dân, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã không ngừng phát triển lý luận về quản trị quốc gia; đồng thời, đặt ra mục tiêu thực hiện hiện đại hóa quản trị quốc gia một cách toàn diện. Bài viết chỉ ra một số nội dung trong quá trình thực hiện hiện đại hóa quản trị quốc gia tại Trung Quốc hiện nay, trên cơ sở đó, rút ra những kinh nghiệm cho Việt Nam.

**Từ khóa:** *Quản trị quốc gia; hiện đại hóa; kinh nghiệm; Trung Quốc, Việt Nam.*

## 1. Sự xuất hiện và nội hàm của thuật ngữ quản trị quốc gia ở Trung Quốc

Cải cách mở cửa một cách toàn diện là chiến lược lâu dài của Đảng Cộng sản Trung Quốc, từ cải cách nông thôn đến cải cách đô thị, cải cách thể chế kinh tế đến cải cách hệ thống chính trị, cải cách đường lối đối nội đến mở cửa công tác đối ngoại... Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì theo đuổi các mục tiêu cải cách để hoàn thiện hệ thống chính trị, thúc đẩy xã hội phát triển một cách toàn diện.

Tại Đại hội đại biểu toàn quốc Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ XVIII đã tổng kết kinh nghiệm của 30 năm thực hiện đường lối đổi mới và xác định mục tiêu cải cách đến năm 2020, như sau: xây dựng chế độ với hệ thống thể chế toàn diện, khoa học, vận hành có hiệu quả hệ thống thể chế, làm cho hệ thống thể chế trên các lĩnh vực ngày càng được định hình một cách rõ ràng, cụ thể và toàn diện.

Với mục tiêu cơ bản này, tại kỳ họp thứ 3, Đảng Cộng sản Trung Quốc (khóa XVIII) lần đầu tiên đã đề cập đến thuật ngữ “Quản trị quốc gia”. Tại kỳ họp này, Đảng Cộng sản Trung Quốc đưa ra quan điểm: “hoàn thiện và phát triển chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, gắn với thúc đẩy năng lực và hiện đại hóa hệ thống quản trị quốc gia”. Có thể thấy, tư tưởng “quản trị quốc gia” xuất hiện, bổ sung cho tư tưởng “quản lý nhà nước” trước đó – được coi là một điểm sáng của hội nghị này. Đã làm thay đổi từ quan điểm “nhất nguyên” sang quan điểm “đa nguyên” về chủ thể quản lý quốc gia, phản ánh thay đổi về tư duy quản lý từ “nhân trị” sang “pháp trị”.

Ở Trung Quốc, thuật ngữ “quản trị quốc gia” xuất hiện gắn liền với mục tiêu xây dựng và phát triển chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Trong đó, nội hàm cốt lõi là mối quan hệ thống nhất hữu cơ giữa 3 yếu tố: Đảng lãnh đạo, Nhân dân làm chủ và chế độ nhà nước pháp trị. Để thực hiện tốt hệ thống quản trị quốc gia ở Trung Quốc cần: củng cố địa vị lãnh đạo của Đảng Cộng sản; tăng cường xây dựng chế độ dân chủ nhân dân; đồng thời, lấy mục tiêu xây dựng nhà nước pháp trị làm mục tiêu cơ bản để xây dựng hệ thống quản trị quốc gia. Trong đó, mức độ sử dụng pháp luật trong chấp chính, trong hành chính,

trong quản lý quốc gia được xem là một tiêu chí quan trọng trong hiện đại hóa hệ thống quản trị quốc gia.

Ở một phương diện khác, thuật ngữ “quản trị quốc gia” ở Trung Quốc lại được xem xét dưới góc độ ở mối quan hệ hữu cơ giữa các thành tố trong một chỉnh thể gồm 2 thành tố: “hệ thống quản trị quốc gia” và “năng lực quản trị quốc gia”. Có được một hệ thống quản trị quốc gia tốt mới có thể phát huy được năng lực quản trị quốc gia, năng lực quản trị quốc gia được nâng cao mới có thể phát huy được hiệu năng của hệ thống quản trị quốc gia. Hệ thống quản trị quốc gia, bao gồm: Đảng lãnh đạo; hệ thống thể chế quản lý của Nhà nước (hệ thống cơ chế thể chế và các quy định của pháp luật trên mọi lĩnh vực); phạm vi quyền lực toàn diện và chiến lược điều hành đất nước trên các lĩnh vực của Nhà nước. Năng lực quản trị quốc gia là khả năng sử dụng hệ thống của Nhà nước để quản lý xã hội, giúp cho các mặt của đời sống xã hội tương tác qua lại với nhau, hỗ trợ nhau cùng phát triển.

## **2. Sự khác biệt giữa hai thuật ngữ “quản trị quốc gia” và “quản lý nhà nước” ở Trung Quốc**

Khi so sánh hai thuật ngữ “quản trị quốc gia” và “quản lý nhà nước”, các nhà nghiên cứu Trung Quốc căn cứ chủ yếu vào 4 yếu tố sau để làm rõ sự khác biệt giữa hai thuật ngữ này:

*Thứ nhất, sự khác biệt về bản chất.*

Bản chất của quản trị quốc gia là sự phục vụ, nguyên tắc của quản trị quốc gia là đạt được mục tiêu tiến bộ và phát triển chung cho cộng đồng và xã hội. Để đạt được các mục tiêu này, hoạt động quản trị quốc gia đôi khi không chỉ phụ thuộc vào các quy định của hệ thống pháp luật mà còn phụ thuộc vào ý thức và hành vi của các chủ thể của hoạt động quản trị quốc gia.

Bản chất của quản lý nhà nước là hướng tới tính hiệu quả. Nhiệm vụ của quản lý nhà nước là thiết kế và duy trì một môi trường để những người làm việc, trong đó có thể đạt được các mục tiêu đã đề ra với chi phí ít nhất có thể hoặc đạt được càng nhiều càng tốt với các nguồn lực công sẵn có. Nguyên tắc cơ bản của quản lý nhà nước là “chi phí ít nhất, hiệu quả cao nhất”.

*Thứ hai, sự khác biệt về chủ thể.*

Khi bàn đến khái niệm “quản lý”, chúng ta cần phải quan tâm đến cả chủ thể quản lý và khách thể (hay đối tượng) quản lý, người quản lý và người bị quản lý. Trong khi khái niệm “quản trị” thường được hiểu là sự “hợp tác quản trị”, ở đây muốn nhấn mạnh đến tính đa nguyên, cộng đồng quản lý của các chủ thể.

Chủ thể của quản lý nhà nước chỉ bao gồm Chính phủ và hệ thống các cơ quan quyền lực nhà nước. Trong khi đó, chủ thể của quản trị nhà nước bao gồm tất cả các tổ chức trong xã hội và thậm chí là cả các cá nhân trong xã hội. Kể từ đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã không ngừng nhấn mạnh: “đẩy nhanh việc xây dựng mô hình: Đảng lãnh đạo, Chính phủ phụ trách, xã hội phối hợp, quần chúng tham gia, hệ thống quản lý xã hội được bảo đảm bởi chế độ pháp trị”. Điều này đã làm thay đổi nhận thức của toàn xã hội Trung Quốc về vai trò của các chủ thể trong quản trị quốc gia và quản lý nhà nước. Đảng

Cộng sản, Chính phủ, các tổ chức xã hội và người dân vừa là chủ thể quản lý, vừa là đối tượng bị quản lý trong quá trình hoạt động của hệ thống quản trị quốc gia.

*Thứ ba, nguồn gốc quyền lực khác nhau.*

Ở Trung Quốc, quyền quản lý nhà nước của Chính phủ là do Nhân dân ủy quyền, phương thức ủy quyền của Nhân dân cho Chính phủ được thực hiện gián tiếp thông qua Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc. Trong khi đó, có một phần quyền lực trong quyền quản trị quốc gia được Nhân dân thực hiện trực tiếp thông qua cơ chế tự quản hoặc cơ chế đồng quản trị.

Quản lý nhà nước ở Trung Quốc hướng tới việc thúc đẩy công dân tuân thủ pháp luật. Tuy nhiên, khi đề cập đến khái niệm quản trị quốc gia, Đảng Cộng sản và Chính phủ Trung Quốc muốn thúc đẩy và huy động sự tham gia của các tổ chức và Nhân dân vào quá trình xây dựng pháp luật, tối ưu hóa môi trường pháp lý; tích cực tham gia thảo luận các công việc của Nhà nước; không chỉ tuân thủ tốt các chuẩn mực xã hội mà còn phải tham gia tích cực và hiệu quả vào việc thiết lập, sửa đổi và bãi bỏ các chuẩn mực xã hội lạc hậu, không phù hợp để kiến lập xã hội mới phát triển hài hòa.

*Thứ tư, cơ chế hoạt động khác biệt.*

Quản trị quốc gia là sự sắp xếp hợp lý và điều phối hiệu quả cơ cấu thể chế, mục tiêu cuối cùng là đạt được sự hài hòa trong hoạt động quản lý của nhà nước và sự phát triển bền vững, cân đối của hệ thống kinh tế – xã hội. Mục tiêu của hoạt động quản trị không nhất thiết phải dựa vào sức mạnh cưỡng chế của Nhà nước để đạt được. Quá trình quản trị là sự phối hợp, tương tác giữa chính quyền, thị trường và người dân.

Quản lý là sự phối hợp các nguồn nhân lực và vật lực nhằm đạt được các mục tiêu trong một tổ chức và được thực hiện bằng lực lượng cưỡng chế của Nhà nước. Phương thức vận hành của quản lý mang tính một chiều, ép buộc, cứng nhắc. Phương thức vận hành của quản trị là đa hướng, tổng hợp, hợp tác và bao trùm, tính hợp lý của hành vi quản trị được chú trọng nhiều hơn.

“Quản lý nhà nước” là một mô hình cứng nhắc từ trên xuống, trong khi “quản trị quốc gia” là một mô hình tổng hợp đa hướng, bao gồm từ trên xuống, từ dưới lên và cả dòng chảy ngang, đồng thời, chú ý nhiều hơn đến sự phối hợp và tính linh hoạt.

### **3. Hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc trong bối cảnh hiện nay**

Hiện đại hóa “quản trị quốc gia” là vấn đề được Đảng Cộng sản Trung Quốc rất chú trọng trong bối cảnh hiện nay. Kể từ lần đầu tiên đề cập đến chủ đề này tại Hội nghị lần thứ 3, khóa XVIII. Đến ngày 31/10/2019, tại kỳ họp lần thứ 4 của Đảng Cộng sản Trung Quốc (khóa XIX) đã thông qua quyết định về “Một số vấn đề lớn trong duy trì và hoàn thiện chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc và thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống và năng lực quản trị quốc gia”; trong đó, khẳng định rõ vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc đối với việc duy trì và hoàn thiện chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc và thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống và năng lực quản trị quốc gia.

Kỳ họp lần thứ 6 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XIX) đã ban hành “Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc về những thành tựu chính và kinh nghiệm lịch sử trong 100 năm phấn đấu của Đảng”. Trong 10 kinh nghiệm lịch sử quý báu được tổng kết, có một kinh nghiệm được đề cập đến, đó là “kiên trì đổi mới lý

luận”, trong đó lý luận về quản trị quốc gia cũng được xem là một trong những lý luận mới của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Khi bàn về hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc hiện nay, tác giả Lưu Học Quân (2011)<sup>1</sup>, cho rằng, có năm tiêu chí để đo lường trình độ hiện đại hóa trong quản trị quốc gia của một đất nước, bao gồm: (1) mức độ dân chủ hóa của quốc gia; (2) mức độ hợp lý trong việc sử dụng quyền lực công; (3) trình độ pháp trị trong quản lý quốc gia; (4) mức độ ổn định và mức độ đảm bảo trật tự xã hội của quốc gia; (5) mức độ hợp tác giữa Chính phủ trung ương và chính quyền địa phương cũng như sự thống nhất hữu cơ giữa quản trị của Chính phủ và quản trị xã hội.

Hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc có vai trò quan trọng trong bối cảnh hiện nay. Các vai trò đó thể hiện ở ba phương diện: (1) Hiện đại hóa quản trị quốc gia thể hiện quan điểm của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong việc kiên trì vai trò kim chỉ nam trong lĩnh vực tư tưởng của chủ nghĩa Mác, thể hiện mối liên hệ sâu sắc giữa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc với chủ nghĩa cộng sản của chủ nghĩa Mác; (2) Hiện đại hóa quản trị quốc gia được hình thành và là động lực tinh thần trong quá trình phấn đấu lâu dài và trong công tác lãnh đạo nhân dân của Đảng Cộng sản Trung Quốc; (3) Hiện đại hóa quản trị quốc gia của Trung Quốc được định hướng, dẫn dắt bởi các giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội<sup>2</sup>.

Hiện đại hóa toàn diện quản trị quốc gia ở Trung Quốc, không thể không nhắc đến vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Hiện đại hóa năng lực quản trị quốc gia là biểu hiện tập trung của việc nâng cao năng lực thực thi thể chế, bao gồm quản lý mọi mặt trong đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, như: cải cách, phát triển, ổn định, đối nội, đối ngoại, quốc phòng, an ninh... Hiện đại hóa năng lực quản trị quốc gia còn là nâng cao khả năng của các chủ thể quản trị trong việc thực hiện hệ thống quản trị, bao gồm khả năng ra quyết định, khả năng tổ chức, khả năng phối hợp, khả năng huy động... Tất cả những điều này đều không thể tách rời khỏi sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Trong bản giải trình về Dự thảo Quyết định và Dự thảo Kế hoạch đi sâu đổi mới thể chế Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình cho rằng: “Nắm vững, thích ứng với yêu cầu phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, kiên trì xây dựng Đảng lãnh đạo toàn diện, coi việc đáp ứng lợi ích căn bản của quảng đại quần chúng là chức năng chính của hệ thống các cơ quan Đảng và Nhà nước; ở góc độ sắp xếp thể chế cần phát huy ưu thế lớn nhất của thể chế, đó là sự lãnh đạo của Đảng; xem xét tổng thể việc sắp xếp các cơ quan, phối hợp tốt và phát huy đầy đủ vai trò, chức năng của các cơ quan Đảng và Nhà nước; hoàn thiện thể chế lãnh đạo và ra quyết định, cơ chế quản lý và thực thi hiệu quả một cách khoa học; bảo đảm sự cầm quyền lâu dài của Đảng và sự ổn định lâu dài của đất nước”<sup>3</sup>.

Hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc lấy việc xây dựng chế độ quốc gia gắn liền với mục tiêu xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc làm tiền đề. Đặng Tiểu Bình từng khẳng định: “Vấn đề chế độ lãnh đạo, chế độ tổ chức có tính căn bản, tính toàn cục, tính ổn định và tính lâu dài”<sup>4</sup>.

Kiên trì và hoàn thiện việc xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc là con đường thực hiện hiện đại hóa quản trị quốc gia của Trung Quốc trong giai đoạn hiện nay. Thông qua việc cải cách thể chế để giải phóng sức lao động trong nhân dân, tiềm lực phát

triển của xã hội, qua đó, hoàn thiện, sáng tạo, xây dựng và phát triển chế độ quốc gia hiện đại.

Đảng Cộng sản Trung Quốc cũng xác định: nâng cao đời sống của Nhân dân là mục tiêu trực tiếp và là mục tiêu cao nhất của hiện đại hóa quản trị quốc gia. Báo cáo Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIX của Trung Quốc khẳng định: “Nhân dân là người tạo ra lịch sử và là lực lượng cơ bản quyết định tương lai và vận mệnh của Đảng và đất nước, vì vậy, phải kiên trì quan điểm “lấy con người làm trung tâm” trong con đường phát triển xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc”. Đồng thời, cũng xác định: “Nhu cầu của con người về một cuộc sống tốt đẹp hơn ngày càng cao, không chỉ đặt ra những yêu cầu cao hơn về đời sống vật chất, văn hóa mà còn ngày càng đòi hỏi cao hơn về dân chủ, pháp quyền, công bằng, chính nghĩa, an ninh, môi trường...”. Và, “mục tiêu cuối cùng của việc thúc đẩy kinh tế, xã hội phát triển đó là không ngừng đáp ứng yêu cầu của quần chúng nhân dân về một cuộc sống ngày càng tốt đẹp hơn. Phải đặt vấn đề “an cư lạc nghiệp”, “an – nguy – ấm – lạnh” của nhân dân ở trong tim mình, phải “dùng tâm”, “dùng tình”, “dùng lực” để quan tâm đến các vấn đề thực tế của Nhân dân, như: việc làm, giáo dục, an sinh, y tế, nhà ở, dưỡng lão, an toàn thực phẩm, trật tự xã hội... Phải giải quyết từng việc một, kiên trì làm từng năm, nỗ lực để quần chúng nhân dân nhìn thấy sự thay đổi và đạt được lợi ích thực tế”<sup>5</sup>.

Để có thể nâng cao đời sống nhân dân, cần giải quyết tốt mối quan hệ giữa quyền lực chính trị và lợi ích của nhân dân. Hiện đại hóa quản trị quốc gia của Trung Quốc đã không ngừng củng cố sự lãnh đạo toàn diện của Đảng; đồng thời, nâng cao trình độ quản trị dân chủ dựa trên pháp luật và theo khoa học của Đảng và Nhà nước Trung Quốc. Vấn đề lợi ích công dân cũng được xem xét dựa trên tinh thần pháp trị, trong mối quan hệ giữa bảo đảm quyền lợi đi đôi với trách nhiệm và nghĩa vụ. Mối quan hệ giữa quyền lực chính trị và lợi ích của Nhân dân được xem xét trên cơ sở của tinh thần xây dựng nhà nước pháp trị, đây là mối quan hệ biện chứng phát triển, vừa củng cố, vừa xây dựng, vừa chứng minh, vừa bổ sung cho nhau. Đây là sự kết hợp hữu cơ giữa quản trị khoa học và quản trị dân chủ mang nét đặc sắc Trung Quốc.

Việc hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc cũng cần phải được thực hiện đồng bộ và toàn diện ở cả hai mặt: hiện đại hóa hệ thống quản trị quốc gia và hiện đại hóa năng lực quản trị quốc gia. Đây là hai mặt nội dung có mối quan hệ hữu cơ với nhau, phản ánh trọng tâm kép của Trung Quốc đối với mục tiêu hiện đại hóa quản trị quốc gia, vừa hiện đại hóa các chủ thể quản trị, vừa hiện đại hóa các nguyên tắc, nội dung quản trị<sup>6</sup>. Đồng thời, việc hiện đại hóa quản trị quốc gia phải được thực hiện trên tất cả các lĩnh vực. “Vấn đề cải cách theo chiều sâu, không phải là đẩy mạnh cải cách trên một lĩnh vực, cũng không phải là đẩy mạnh cải cách trên một số lĩnh vực, mà phải là đẩy mạnh cải cách trên tất cả các lĩnh vực, đó chính là xem xét một cách tổng thể về năng lực quản trị và hệ thống quản trị quốc gia”<sup>7</sup>.

Để việc hiện đại hóa quản trị quốc gia có thể thành công, một vấn đề then chốt khác là cần phải phát huy năng lực quản trị của từng chủ thể và tăng cường sự phối hợp có hiệu quả giữa các chủ thể trong hệ thống quản trị quốc gia. Trong quá trình thực hiện hiện đại hóa quản trị quốc gia, toàn hệ thống chính trị và Nhân dân cần phải thành lập được mối liên kết: cùng xây, cùng trị, cùng hưởng, mọi người cùng tham gia, cùng hành động, cùng bình đẳng, cùng chịu trách nhiệm, cùng thúc đẩy Đảng, Nhà nước, Chính phủ, xã hội, doanh nghiệp và công dân cộng đồng trách nhiệm trong quản trị quốc gia.

#### 4. Kinh nghiệm cho Việt Nam

Từ kinh nghiệm hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc, có thể rút ra một số gợi mở quan trọng cho Việt Nam trong tiến trình đổi mới hệ thống chính trị, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và thúc đẩy quản trị quốc gia hiệu quả.

*Một là*, kiên định vai trò lãnh đạo toàn diện của Đảng, coi đây là nhân tố quyết định thành công của quá trình đổi mới và hiện đại hóa quản trị quốc gia. Kinh nghiệm Trung Quốc cho thấy, việc xây dựng và hoàn thiện hệ thống quản trị quốc gia không thể tách rời vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản; đồng thời, bảo đảm sự phối hợp nhịp nhàng giữa Đảng, Nhà nước và các tổ chức trong hệ thống chính trị. Việt Nam cũng cần tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng, gắn với việc đổi mới phương thức lãnh đạo, tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đáp ứng yêu cầu mới của thời kỳ phát triển.

*Hai là*, coi trọng sự tham gia của Nhân dân và đa dạng hóa chủ thể trong quản trị quốc gia. Trung Quốc đã chuyển từ cách tiếp cận “quản lý nhà nước” đơn tuyến, mang tính áp đặt sang “quản trị quốc gia” nhấn mạnh tính đa trung tâm, phối hợp và đồng quản trị. Kinh nghiệm này gợi mở cho Việt Nam cần tiếp tục thúc đẩy dân chủ xã hội chủ nghĩa, mở rộng cơ chế Nhân dân tham gia trực tiếp hoặc gián tiếp vào quản trị, từ xây dựng pháp luật, hoạch định chính sách đến giám sát và phản biện xã hội. Điều này giúp chính sách bám sát thực tiễn và đáp ứng tốt hơn nhu cầu của Nhân dân.

*Ba là*, đẩy mạnh pháp quyền và coi pháp luật là nền tảng trong quản trị quốc gia. Trung Quốc coi việc hiện đại hóa quản trị quốc gia gắn liền với việc xây dựng Nhà nước pháp trị xã hội chủ nghĩa. Việt Nam cũng cần kiên định xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật đồng bộ, thống nhất, khả thi, minh bạch, lấy pháp luật làm công cụ chủ yếu để điều chỉnh các quan hệ xã hội; đồng thời, bảo đảm sự thượng tôn pháp luật, tăng cường năng lực thực thi, giảm thiểu khoảng cách giữa pháp luật trên văn bản và thực tiễn áp dụng.

*Bốn là*, coi trọng yếu tố “lấy Nhân dân làm trung tâm” trong mọi chính sách phát triển. Trung Quốc đã xác định mục tiêu cuối cùng của hiện đại hóa quản trị quốc gia là nâng cao đời sống nhân dân và đáp ứng yêu cầu ngày càng cao về vật chất, văn hóa, dân chủ, công bằng, an sinh và môi trường. Đối với Việt Nam, việc hiện đại hóa quản trị quốc gia cũng cần gắn chặt với mục tiêu phát triển con người, bảo đảm quyền con người, quyền công dân, xây dựng xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

*Năm là*, chú trọng đồng bộ giữa hiện đại hóa hệ thống quản trị và nâng cao năng lực quản trị. Kinh nghiệm Trung Quốc cho thấy, nếu chỉ hoàn thiện thể chế mà thiếu năng lực tổ chức thực thi thì hiệu quả quản trị sẽ hạn chế. Việt Nam cần tập trung song song cả hai khâu: (1) Tiếp tục hoàn thiện thể chế quản trị quốc gia phù hợp với điều kiện của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; (2) Xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có phẩm chất, năng lực, uy tín ngang tầm nhiệm vụ, đủ sức vận hành và đổi mới hệ thống quản trị theo hướng hiện đại, hiệu quả.

#### 5. Kết luận

Hiện đại hóa quản trị quốc gia ở Trung Quốc là một tiến trình có ý nghĩa chiến lược, gắn liền với mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và đáp ứng yêu cầu phát triển trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế sâu rộng. Từ những bước chuyển trong tư duy: từ “quản lý nhà nước” sang “quản trị quốc gia” đến việc xây dựng hệ thống và

năng lực quản trị, Trung Quốc đã hình thành một mô hình quản trị hiện đại, vừa duy trì vai trò lãnh đạo hạt nhân của Đảng Cộng sản, vừa mở rộng không gian cho sự tham gia của các chủ thể xã hội, coi trọng pháp trị và đặt con người ở vị trí trung tâm của mọi chính sách. Những nỗ lực này phản ánh sự kết hợp hài hòa giữa yếu tố chính trị, pháp lý và xã hội, đồng thời, cho thấy một lộ trình cải cách toàn diện, có tính hệ thống và bền bỉ.

Đối với Việt Nam, nghiên cứu kinh nghiệm hiện đại hóa quản trị quốc gia của Trung Quốc không nhằm sao chép máy móc, mà để tham khảo, chọn lọc và vận dụng phù hợp với điều kiện lịch sử, chính trị, văn hóa – xã hội của đất nước. Có thể khẳng định, hiện đại hóa quản trị quốc gia là con đường tất yếu để Việt Nam tiếp tục sự nghiệp đổi mới toàn diện, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, hướng tới mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế và những thách thức phát triển mới, việc vận dụng linh hoạt và sáng tạo kinh nghiệm quốc tế, trong đó có kinh nghiệm của Trung Quốc, sẽ góp phần quan trọng để Việt Nam nâng cao hiệu quả quản trị quốc gia, củng cố niềm tin của Nhân dân và thúc đẩy sự phát triển bền vững của đất nước.

#### **Chú thích:**

1. Lưu Học Quân (chủ biên) (2011). *Khái lược về hệ thống chính trị đương đại Trung Quốc*. NXB. Trường Đảng Trung ương Trung Quốc.
- 2, 6. Vương Phổ Cù (2021). *Vấn đề lý luận cơ bản về đẩy mạnh hiện đại hóa quản trị quốc gia*. ([http://www.jszx.gov.cn/xxyd/202111/t20211125\\_43946.html](http://www.jszx.gov.cn/xxyd/202111/t20211125_43946.html), truy cập ngày 06/7/2025).
3. Tập Cận Bình (2018). *Giải trình dự thảo Quyết định và dự thảo Kế hoạch đi sâu đổi mới thể chế Đảng, Nhà nước*. NXB Nhân dân (Trung Quốc), tr. 44
4. Đặng Tiểu Bình (2001). *Tuyển tập (tập 2)*. NXB. Nhân dân (Trung Quốc), tr. 33.
5. *Phát biểu của ông Tập Cận Bình ngày 22/5/2020 trong chương trình thảo luận của đoàn đại biểu Nội Mông Cổ tại cuộc họp lần thứ 3, Quốc hội khóa XIII.* (国家知识产权局媒体时评 特写:“这位代表的话让我印象深刻” 习近平总书记在内蒙古代表团谈人民至上, truy cập ngày 06/7/2025).
7. *Tập Cận Bình bàn về quản trị đất nước*. NXB. Ngoại văn (Trung Quốc), 2014. tr. 91.